

науки, нагромадження передового педагогічного досвіду, аналіз власної діяльності та діяльності колег, реконструювання на цій основі навчально-виховної інформації й організації власних пошуків); по-друге, через самовиховання – особистісне вдосконалення (перебудову особистісних якостей, установок, цінностей, моральних орієнтацій, потреб, інтересів, мотивів поведінки). Самоосвіта – фундамент професійного зростання викладача як фахівця, формування в нього соціально-вартісних і професійно-значущих якостей.

Отже, професіоналізм знань, професіоналізм спілкування, професіоналізм самовдосконалення забезпечують розвиток цілісної системи – професіоналізму діяльності педагога. У педагогічній діяльності ці структурні елементи взаємопов'язані та взаємообумовлені.

УДК 378.147-044.337:612.015

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

Попова Т.М.

*Харківський національний медичний університет,
м. Харків, Україна*

popovatatyanamikh@gmail.com

На кафедрі біологічної хімії ХНМУ процес навчання орієнтовано на успішну професійну діяльність майбутнього лікаря. Для цього студентам надають можливість активно брати участь в процесі вивчення біологічної хімії.

Використання елементів симуляції навчання підвищує якість освітнього процесу. Особливе місце в симуляційному навчанні належить етапу рішення клінічних ситуаційних завдань і тестових завдань програми USMLE (United State Medical License Examine), наступний етап після вирішення задачі – це аналіз «плюсів» і «мінусів» запропонованих студентами відповідей. Складні ситуаційні задачі надають змогу студентам оцінити і інтерпретувати отримані результати досліджень, виявити відхилення від нормальних показників. Під час обговорення і

пошуку правильних відповідей на ситуаційні завдання у студентів активується рефлексивне мислення і, таким чином, відбувається зворотний зв'язок для оцінки якості рішення ситуаційних завдань і закріплення отриманих знань. Завдяки рішення клінічних ситуаційних завдань, максимально наближених до реальних умов, студенти виробляють навички лікарського мислення, вчаться самостійно аналізувати і виправляти свої помилки.

Отже, удосконалення навчального процесу на кафедрі біологічної хімії ХНМУ – це постійний та комплексний процес організації належної підготовки грамотних фахівців. Використання елементів симуляційного навчання на практичних заняттях з біологічної хімії дозволяє підвищити засвоєння складного матеріалу за короткий проміжок часу і простежити динаміку когнітивного зростання студентів.

УДК 611.814.53+591.481.3

М.Г. ТУРКЕВИЧ ЗАСНОВНИК ЕМБРІОТОПОГРАФІЇ В УКРАЇНІ

Пішак В.П.¹, Ризничук М.О.²

*¹Національна академія педагогічних наук України,
м. Київ, Україна*

*²Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський
державний медичний університет», м. Чернівці, Україна*

pishakvp@gmail.com

Микола Гервасійович Туркевич (1894–1970) обраний за конкурсом завідувачем кафедри нормальної анатомії Чернівецького медичного інституту в 1956 році. До цього він працював асистентом кафедри нормальної анатомії Білоруського медичного інституту, а в 1932–1936 рр. очолював кафедру нормальної анатомії Самаркандського медичного інституту. В 1936 році за сукупністю наукових праць М.Г. Туркевичу присуджують науковий ступінь кандидата медичних наук, а в 1937 році він успішно захищає докторську дисертацію «Розвиток епіфізарної ділянки проміжного мозку людини і деяких ссавців».